

Naprednjaki!

Vse tiste, kateri so nam tako blagovoljno poslali podporo za uboge od požara ponesrečene prebivalce iz Slovenskega Gradca prav iz srca zahvaljujemo. Kdor še misli kaj darovati, naj takoj pošlje denar, saj je znano, da je hitra pomoč dvojna pomoč!

Spodnje-štajerske novice.

Cerkvene pristojbine. Stem opozarjamo na to za kmete jako koristno knjigo, v kateri je natanko razloženo, koliko se mora plačati za pogreb, za zvonjenje in za druga cerkvena opravila. Kdor se hoče obvarovati škode, naj si kupi to prepotrebno knjigo.

Dohtar Brumen, naš prijatelj, je zastopal pred kratkim neko stranko iz Haloz, in je zgubil proces popolnoma. Radi tega je poslal svoji stranki račun in zahteval od nje 1400 kron, kot tožbene stroške in kot plačilo za zastopstvo. Stranka pa seveda toliko ni hotela plačati, zato je predložila račune ces. kr. sodniji, da bi ta stroške odmerila. In glej, c. kr. sodnija dohtarju skoraj polovico stroškov ni dovolila, odbila je Brumenu 600 kron! „Svoji k svojim,“ kaj ne gospod dohtar Brumen?

Naprednjaki so zmagali. Pri Sv. Jakobu v Slov. Gor. so zmagali pri volitvi v krajni šolski svet dne 26. aprila naprednjaki. Čeprav so napenjali klerikalci vse žile, da bi si pridobili zmago, se jim vendar ni posrečilo. V odbor so zvoljeni vrli naprednjaki, Gregor Škof, Jakob Kramberger in Karol Ferk. Naprednjaki, zahtevajte odločno tudi poduk v drugem dežel-nem jeziku, toraj v nemškem. Potegujte se za nemško šolo, saj veste, da je klerikalci ne marajo, čeprav vsi njihovi voditelji znajo prav dobro nemški. Čast vsem volilcem! Le tako naprej!

Premog so našli. Kakor se nam iz Ptujске Gore piše, so našli tam premog. Žila, katera je bila kakih 100 metrov globoko najdena, je 1 do 3 metre debela. Premog je, kar se tiče njegove kakovosti, prav izvrsten.

Nevarna tatica. V Dornavi so prijeli jako nevarno tatico. Marija Geč, kočarica iz Dornave je pazila, kedaj so se kmetje podali po svojih opravkih na polje, ko je to opazila, je šla v njihove shrambe in je tam kradla vse, kar ji je prišlo v roke. Tatico so vlovili in sedaj je pod ključem.

Rop. Dne 10. t. m. se je izročil c. kr. sodniji v Ptuj Franc Horvat, zidar iz Kozminc, ker je obdolžen, da je oropal neko Marijo Unterlehner.

Požari. Dne 17. t. m. je nastal v Apačah pri sosedu posestnika Hrtiša veliki ogenj, od tega so se užgala poslopja imenovanega gospodarja in so popolnoma pogorela. Požarna bramba iz Cirkovec je bila takoj na mestu in je zabranila, da se ni zgodila še

večja nesreča. Kakor se sliši, je razsajal ravno isto večer tudi ogenj v Ternovcah in v Doleni.

Poročilo ptujskega sejma. Na ptujski sejem dne 20. t. m. se je prignalo 44 konjev, 445 glav goveje živine in 329 svinj. Prihodnji živinski sejem bode dne 3. junija t. l.

Dopisi.

Iz Selnic ob Dravi. Spoštovano uredništvo! Tudi mi selnički kmetje se moramo enkrat oglasiti „Štajercu“. In sicer naj pridejo danes najprvič naše šolske razmere na vrsto. Naša nova šola že več kakor pol drugo leto stoji, a vendar še nima nobenega napisa. Naši šolski očetje nočejo nemškega napisa, slovenskega pa tudi ne. Naši učitelji se nemščine hudo branijo, a vendar pa sami zmiraj nemški govorijo. Tudi se vedno izgovarjajo, češ da je slovenske otrok jako težko v nemškem jeziku podučevati. To pa radi verjamemo, da je vse tisto, kar človek noče, a pa kar dela s silo, za njega tudi prav težko. Pri nas je navada, da se učitelj v šoli otroku, kateri se začne učiti nemškega jezika in kateri je to ali on besedo nemškega, toraj tujega mu jezika slabo in govoril, smeje. Seveda se smejejo tudi drugi otroci, a to pa ugonobi otroku vsako veselje do uka. Tudi se naši otroci v naši šoli psujejo. V četrtem razredu učitelj mnogokrat tako kriči, da je strah, a deco pa ima za „beštije“. Oponaša jim stan in siromaštvo. A vendar se pri nas za to in še za več takih stvari nihče ne zmeni, ker ima nadučitelj naše šolske očetje vse pod svojo komando. Gospod nadučitelj, mi kmetje kateri moramo mnogo plačevati za šolo, zahtevamo odločno, da se bode naša deca nekaj koristnega naučila in k temu gotovo spada v prvi vrsti jezik katerega govori naš veliki sosedni narod. Več kmetov.

(Opomba uredništva: Dragi kmetje, učitelji nimajte nikake pravice, braniti se, od postave dovoljenega nemškega poduka v ljudski šoli. Ako je vaš nadučitelj proti temu poduku, potem ga je treba malo ostreje prijeti. Ali ne veste za naslov na okrajni šolski svet? Če tam ne najdete pomoči, potem se je treba obrniti na deželni šolski svet! Pri tem boste našli gotovo pomoč. Ako učitelj šolske otroke zmerja, ali se jih norčuje, se za tako neolikano postopanje najde tudi lahko pomoč. Kmetje, držite skupaj, skrbite za to, da se bodejo vaši otroci naučili tudi drugega jezika, ker jim bode to enkrat v življenju jako koristilo. Kdor pa se upira tej vaši želji, temu povejte, da vi plačujete za vaše šole in da potem tudi imate pravico, zahtevati, kako se mora postopati z vašo deco, o čem se mora podučevati in kak mora biti poduk. Vstrajno naprej vaši mladini v korist in vidi boste, da vam bode ona enkrat hvaležna!)

Od Svetinj pri Ormožu. Ker so naš župnik Bohanec tako natančni v izpolnovanju svojih dolžnosti kakor so se sami v „Našem Domu“ pohvalili, da se celo v našem „Štajercu“ zagovarjali, jim moramo pa par besed odgovoriti, drugače bodo res mislili, da so nam usta zaprli. Zato pa jim o

govorimo, da je vse to res, kaj smo v našem listu pisali, če ravno oni tajijo, kakor je pač njihova stara navada. 1. Tisti dan, ko so imeli moške iz Veličan, Brebrovnika in Litmerka krščanski nauk, ste rekli, da so še vas povsod radi imeli, samo tukaj vas napadamo; tukaj so tako hudobni ljudje. 2. Pisali ste, da služite vsako nedeljo in vsak praznik večernice. Tega mi tudi ne tajimo, pa to je čudno, da ste jih že parkrat opravili v jutro po rani maši. No, če tudi to velja, pa naj bo, saj potem tudi mi lahko tako napravimo. Če mladina, ki v jutro k maši ne utegne iti, slobodno popoldan doma ostane, pa naj bo doma tudi drugokrat, saj je to vse eno, kakor je vam vse eno, večernice popoldan ali v jutro. Zakaj pa je toliko kreganja, če naši mladi ljudje k drugim cerkvam k pozni maši hodijo, ko pa je doma nimajo in še teh ubogih večernic jim ne privoščite. 3. Da niste nikdar v Vogričevcih na gostovanji bili in zato tudi niste mogli reči, da imate samo enega farmana, je zopet samo vaša navadna laž, s kakoršno se dajo kratkovidni ljudje za nos voditi. Res, to ni bilo ravno v Vogričevcih, pa v tisti občini je vendar bilo in je pač to vse eno, ali se kaj zgodi pri Svetinjah ali v Mihalovski občini, ker so Svetinje v Mihalovcih, kakor so Prnožlavci, kjer ste bili na gostovanji in ste tiste besede izrekli združeni z Vogričevci. Natanko povedano, je to bilo na gostovanji Antona Škrjanca. Ni se ženil od Svetinj v Prnožlavce? Seveda bode pa to zopet tajili, če ravno smo mi še tisti teden to zvedeli, kaj ste tam modrega govorili. Radi bi vam še povedali več, pa si prihranimo za drugokrat, ker vemo, da radi „Štajerca“ prebirate, saj je eden naročnik že rekel, da vas bo nagovoril, naj bi mu ga pomagali plačevati, ker ve, da ga vi prej berete nego on. Tudi bi vam svetovali, naj bi drugokrat vendar začeli z lovljenjem podpisov pri tistih, ki so vam najbližji in vas najbolj ljubijo, to je pri svoji kuharici Zefi, ker ste to zadnjič pozabili storiti, ko ste zveržili izjavo za „Naš Dom“ in jo potem razposlali po fari. Kar sami spišete, to vam kuharica že lahko potrdi in svoj pečat gor vdari, drugi pa itak potem za njo potrdijo, saj vejo, da je ona za vami prva oseba v fari! Samo dosti ne pravite o sramotilni pisavi, ker bomo vam mi natanko dokazali, da „Štajerčeva“ pisava ni bila sramotilna, ampak so sramotilne za vaš stan in za vsakega poštenega človeka, vaša mnoga dejanja. Za vas vam povemo samo to, da se lastna hvala po lasti valja in da tisti naj ne meče po drugih kamenja, kateri sam stanuje pod glažovnato streho.

Iz Bizeljskega. Dragi „Štajerc“. V predzadnjem umazanem mariborskem glasilu sem bil od dobro poznanega dopisuna prav umazano za voljo Tebe, dragi „Štajerc“ napaden. Ti grdi dopisun in klerikalec od glave do glave, ali te ni sram, da tratiš lepe dneve s tako umazano čečkarijo. Morda te to grize, ti privandranec, da ima naš „Štajerc“ toliko naročnikov na Bizeljskem. „Fihposovi“ pa ginejo, kakor kafra. Kako vendar upaš lagati, da ima „Fihpos“ na Bizeljskem desetkrat več naročnikov, kakor „Štajerc“. Kje so ti naročniki. Razven par „Fihposovih“ devic

in farških tercijsk itak nihče ne bere pri nas niti ne „Doma“, niti „Gospodarja“. Kdo pa plačuje in naročuje „Fihposa“? Farovž jim plačuje svoj farški list. Saj vemo radi česa. Ti dopisunček mene sedaj napadaš, ko sem od doma proč, seveda, ker se prej nisi upal s svojim surovim maslom pod klobukom na solnce, ker bi ti znal jaz prehitro stopiti na noge. Sicer še ni prepozno! Vam gospod učitelj tretjega razreda Bizeljske šole pa priporočam, da bi se tistih, ki največkrat Vaše časnike berejo, varovali. Ravno ti so Vaši največji sovražniki. Gospod veste, kakor pregovor pravi: „Varuj se bika spredaj, konja od zadej, a klerikalca okol in okol!“ — A ti dopisun pazi, da se drugič ne bodeš izdal za Bizeljskega „opazovalca“, ker si prav za prav na Bizeljsko privandranec. Vam dragi moji somišljeniki pa kličem: „Razširjajte „Štajerca“ proti jugu, a jaz ga hočem vstrajno proti severu, ker le „Štajerc“ je list, kateri nas drami iz spanja, kateri nas vabi iz klerikalne neumnosti farovških podrepanikov!“ A vedi dopisunček, da jaz nisem nobeden „Pustaček“, temveč jaz sem — Jože Privršek, nekdanji napredni Bizeljanec, sedaj na Nemškem. Prikaži se ti tako s tvojim imenom, ako se upaš!

Razne stvari.

Župnik Murkovič in — krst. Pri Sv. Barbari v Haložah „pase duše“ znani župnik Murkovič. Čez njega smo dobili več dopisov od njegovih faranov in sicer z jako zanimivimi podatki. Čakali smo dolgo, misleč, da si bode ta gospod vendarle enkrat spremislil svoje postopanje, a vse zastoj! Iz enega teh dopisov hočemo posneti to-le: „Bil sem pri pridigi, ljubi „Štajerc“ in se jako čudil, kaj je prišlo Murkoviču zopet na pamet. Zmislil si je novo dačo ali štibro. Ojstro je namreč že dvakrat zapovedal, da ne bode nobenega nezakonskega otroka drugače krstil in zapisal, dokler ne bode botra plačala pet goldinarjev v kazni. Kdo je dovolil župniku, nalagati tako kazen? Ali ni nezakonski otrok tudi človeško bitje? Ali je otrok temu kriv, da je moral priti na svet, ali je botra temu kriva? Ponesrečene sirote, katere porodijo nezakonske otroke, sedaj ne dobijo nikjer botre, seveda 5 goldinarjev je za kmečke razmere veliko denarja. Ne, Bog ne daj, da bi jaz zagovarjal nezakonsko ljubezen, toda jaz mislim, da bi dober krščanski nauk mnogo več koristil, kakor kazen v denarju. Proti meni je nekoč neki fant, ko sem ga opozarjal, da je nevarno ponočevanje, vskliknil: „Kaj to, saj imam 10 goldinarjev, 5 dam botri za pot, 5 jih dobi fajmošter, kakor zahteva za krst, pa je dobro!“ — Tako piše farman Sv. Barbare v Haložah. A še več! Pred par meseci je nosila neka kmetica iz barbarske fare nezakonskega otroka na krst. Ta kmetica je iz jako poštene hiše in se je usmilila siromaškega otroka meneč, da mora ta nedolžni črviček vendarle biti tudi krščen, čeprav sta njegova mati in oče grešila proti cerkvenim postavam. Ko je prišla v farovž, je župnik otroka krstil, a za-